

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ő szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.**Kiadóhivatal:**Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
uatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer László.

Arányok:

Égész évre	12 ft.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy órára	1 "

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetéseka kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.**Megjelenik**vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Nagybecskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam, 31. szám.

Szerda, február 8.

Cis és Trans.

Nagybecskerek, február 8.

Az obstruáló ellenzék követeléseinek és makacs vonakodásának attól, hogy ki nem fejezett ambícióit és kívánatait a haza javának alárendelje, vagy a békealkudozások teljes meghiusulása lesz a következménye, vagy elfajulásukban ezek a hosszas tárgyalások szinte vézéseké válnak az országra. Mert mind világosabban kitetszik, hogy az ellenzéknek nem annyira a parlamentáriszmusnak nagy hangon hirdetett elvei fekszenek a szívében, többé nem is báró Bánffy miniszterelnök személyes áldozata, mint inkább a szabadelvű párt szétrobbantása és megsemmisítése.

E mellett arról megtelepedeznek ezek az urak, a kik ezt a titkos tervet oly szépen kifibizték, hogy Magyarország és a monarchia nagyhatalmi állása érdekében a szabadelvű párt szétrobbantásáról szó sem lehet és hogy ez a nézet nemcsak a korona szilárd meggyőződése, hanem az egész magyar nemzeté is, mely tényezők az egyesült ellenzék bűnös ötletében a nemzetiségek lómozdítását és romboló koalíciós pártok gondolatát látják testté és vérré válni.

Ausztria élő példája lebeg szemünk előtt és a korona azokból az összehasonlításokból merítette meggyőződését, melyeket az osztrák és a magyar viszonyok közt tennie alkalmá volt. Ausztriában a nemzetiségek bemenetet találtak a parlamentbe s féltelenségükkel nemcsak a belső békét ásták alá, hanem az osztrák-magyar monarchia tekintélyét is a külföld előtt. Magyarországon azonban a szabadelvű párt mindenkor a monarchia és a dinasztia kipróbált támaszának bizonyult. Ezek az érdekeket forognak a kockán, hogy a béke-tárgyalások alkalmával vagy megerősített-

nek, vagy aláadásnak, a szerint, a mint a kompromisszum a szabadelvű párt további fennállása ellen irányul, vagy nem.

Az ellenzék a választási törvény kiterjesztésével a nemzetiségeknek akarja az utat egyengetni a parlamentbe s egyuttal megmutatja nekik, hogy egy maroknyi féltelen elem mint képes a parlamentáriszmust megsemmisíteni, az alkotmányt érvényen kívül helyezni és törvény nélkül való állapotokat előidézni. Szükség telen külön hangsúlyozni, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek 20—30 elszánt képviselője elég lenne arra, hogy itt mindent fenekesülten felefordítsanak s hogy abban a pillanatban, melyben Magyarországon a koalíciós pártok kezükbe veszik a kormányt, ugyanolyan állapotok fognak uralkodni, a minőket az egész monarchia kárára Ausztriában tapasztaltunk. Magyarország nemzeti állam rangjáról nemzeti-ségi állammá fokoztatnék le s ennek első sorban a monarchia nagyhatalmi állásának megröndülése lenne a következménye. Ha az államfenntartó elem Magyarországon is ellenzékbe kényszerítették a koalíciós pártok ellen, ez bizonynyal a magyar államiség elbukását jelentené.

E meggyőződés elől nem zárkozhatnak el a magyar politika mai vezetői s ezt a meggyőződést ápolja a korona is, melynek első sorban a magyar elem e kétségtelen prepotenciája kell, hogy képezze gondoskodása tárgyát s a mely a rendelkezésére álló minden hatalommal el fogja távolítani ezt a veszedelmet Magyarországtól és a monarchiától. A szabadelvű pártot nem szabad s nem is fogják szétrobbantani; e pártnak tömör és döntő tömegnek kell maradnia, mely képes szembe szállni minden veszedelemmel, mely az országot a nemzetiségek részéről fenyegeti. A többség nem fog, mert

nem akar széthullani s mert egyetlen kezessége az igazán nemzeti politikának.

Mert ha egyszer nem egy erős és homogén többség vezeti az ország ügyeit, akkor joggal várhatják a nemzetiségek, hogy az ő idejük elérkezett, mikor részt tithetnek a magyar nemzeti államon és a magyar alkotmányon. És akkor tekintetbe kell venni, hogy ha a szabadelvű párt kénytelen lenne ellenzékbe menni, ennek Magyarországon is fajharcnak kellene a következményének lenni és ez olyan bomlás lenne, mely a monarchia további gyön-gítését vonná maga után. Hogy itt is, odaát bomló állapotok uralkodjanak, annak semmi körülmények közt sem szabad megtörténnie és mintán az ellenzéki feltételek mégis ily állapotok előidézésére céloznak, vagy e feltételeket kell megváltoztatni, vagy pedig a tárgyalásoknak nem szabad eredményt, kompromisszummal végződniek.

A közbiztonság Boszniában.

Sajnos, gyakran tapasztalom, hogy Magyarországon nagy a tájékozatlanság Bosnyákország és a Hercegovina felől. De valahányszor szóba kerülnek ezek az országok, soha sem találkozom olyan sürűen egyéb tévedéssel, mint azzal, hogy arra felé folytonosan veszedelemben forog az ember tárcája és álete. Seivesen emlegetik nálunk a bosnyák rablót olyanok, a kiknek halvány sejtelmük sincsen sem a bosnyák rablóról, sem a bosnyák csendőrről.

Sokaknak kedves foglalkozásuk különböz, hogy lehetőleg befektítsék a magyar csendőrt is. Pedig kevés újabb intézményünk vált be annyira, mint a magyar csendőrség. Hanem még mindig nem tudjuk tisztán megkülönböztetni az államélet szükségleteit a pártpolitikai érdekektől. És ennek folytán gyakran nekimegyünk a közrend legfontosabb tényezőjének, a csendőrségnek, egyedül azért, mert úgy hisszük, hogy eképen alkalmasulogot okozunk a kormánynak és pártjának. A vállalkozás népszerűség szempontjából elég halas, mintán keserű politikai emlékeink

A „TORONTAL” tárczaja.**Donna Maria.*)**

Irtá: Carlo Pignone.

— A „Torontál” számára, olaszból: Cs. P. J. —

Csengetés szakítja félbe az iskola csendjét. A gyermekek suttognak, zajonganak, kacagnak. Azután a fehérre meszelt épület kapuján egy serg apróság rohan ki s a falu poros utain elszéled. Mint a szabadjára eresztett kis agarak futkároznak a barna, meg szőke haju koboldok. A fiúk, hónalj alá csapott füzetekkel csoportokba verődnek és csevegnek, vagy veszekednek. Néhanyan összeállnak és valami játékot rögtönöznek.

Centurano, ez a kis község egy domboldalon terül el. A sziklából csak itt-ott bukkan elő egy-egy olajfa, de még az is olyan bágyadt, olyan életunt.

A tanítóhő hisasszony megjelenik a küszöbön és szemmel kíséri kedves kis tanítványait. A szerető anya remegésével nézi őket; néhanéha kissé rájuk szól, mikor látja, hogy úgy futnak.

— Lassan! Vigyázzatok! Jól viseljétek magatokat!

Mikor aztán mindnyájan elszéledtek, a régi finnépélyes csend ismét visszaér, sőt most még finnépélyesebb lesz abban a háttérben, melyet egypár háztető és kémény, az országot, meg a napsütött

*) „Forti amori” cím alatt tavaly Milanóban megjelent kötetből.

kőfalak képeznek. Piros virágok és egy gránátalma zöld ágai vetnek egy kis árnyékot a verőfényes udvarra. A Santa Lucia-hegyen boróka és tüskébokrok szomerkednek a rekkendő hőségben.

— Jó napot, donna Maria! mondá Claudio, a ki gyalog jött Casertából, a hol tanár a gimnáziumban. Csorog az izadság róla, arca kipirult, még a kifeszített naperayó alatt is.

— Hogy néz ki tanár ur!

— Csauron-víz vagyok. Jó étvágyat, donna Maria!

— Nem tetszik velem ebédelni?

— Köszönöm, nem. Majd később jövök el. Beszédem lesz kegyeddel.

— Nekem is a tanár urral.

Claudio egyet írt a kezével ödvöslötül. Azután tovább megy az ő gyors, nagy lépteivel, mikor mindegyre beleakad a lába fekete, viseltes felőkabátjába.

— Jó leány, derék leány! mormogja fogai közt, tovább haladva. Addig soha nem ment haza, míg előbb nem köszönt donna Mariának. Csak tíz évvel volt ugyan idősebb a kisasszonynál, de tetette magát, mintha szőrtőlődő apus kája lenne Mikor megismerte, akkor még csak tíz éves volt a leány. Egy este találta az utcán, egy ház előtt, Casollában; az apróság a földön guggolt és keservesen sirdogált a zuhogó zápor-ésőben. Egy órával azelőtt temették el a város sirdogált az édesanyját, a ki éhen halt meg. Gyermeke azonban megmaradt, elhagyva, sirdogálva, árván. Claudio nem sokat türelgett, hanem édesanyjához haza vitte a kicsikét.

Mikor nagyobbbecska lett, feladta iskolába Casertában, az irgalmas nővérekhez, de előbb nagyon a lelkére kötötte Nemesia nővérnek, a főnöknőnek, hogy jól viseljék gondját annak a kis árvának.

*

Claudio már okleveles tanár volt pár év óta, mikor a kicsike letette az elemi tanítóhő vizsgálatot. Valóságos csodákat művelt az a szegény leány. Kitartással, erős akarakterővel tanult telve hálával pártfogói iránt. Elképzelhetjük, hogy mennyire örült Claudio, meg öreg anyja. Mariából őt neveltek embert. Büszkéik is voltak rá. Néikülök, ki tudja, mi lett volna szegénykéből. Talán elpusztult volna, talán elbukott volna, mint annyi sok más leány. Megborsadtak, ha csak ilyesmire gondoltak is. De most folytatni kell tovább; állomást is kell keríteni neki, tisztességes fizetéssel. Claudio jó szívénnek egész buzgalomával fáradozott benne. A mit önmagáért soha nem tudott volna megtenni, azt megtette ő érte. Szokásos féltékenységét félretéve mindent megmozgatóit. Nem hagyott nyugtot a tanfelügyelőnek, a polgármesternek, a főispán feleségének, a magas állású barátoknak és képviselőknék Minden nap megostromolta őket egy látogatással, vagy egy levéllel. Végre mégsem tagadhatják meg ezt az állomást ott, Centuranóban, egy ilyen derék, intelligens leánytól. Az már hallatlan igazságtalanság lenne tőlük. Addig jár a ny-lukra, míg egyszer csak sikerülni fog a terve. A nagy hajásának végre mégis meglelt a kívánt eredménye. Claudio örömsében majd

fűződnek a zsendárhoz, s misem könnyebb minthogy a tájékozatlanok szemében összezavarjuk a mai csendőrt az elmúlt zsendárral.

Nagyon szeretném, ha ezen lap közönsége nem esnék ebbe a tévedésbe, amikor cikkelyemet a bosnyák csendőrök működéséről olvassa. Vegye a csendőrt annak, aminek minden nyugot-európai államban tekintik és amivé Magyarország is kifejődött: a személy- és vagyonbiztonság hű, megbízható őrének. A bosnyák hercegovinai csendőrség teljes mértékben megérdemli, hogy a legjobb véleményrel legyünk felőle, mert nehéz szolgálatát minden körülmények között önfeláldozással teljesíti, a rendezett állami élet érdekeinek kielégítése mellett a nép igaz barátjának bizonyult. Fényes tanúság erre nézve többi között az 1897. évi téli árvíz a Drina és a Száva vidékén, amikor a bosnyák csendőrök anélkül, hogy erre kötelezhetők lettek volna, saját jószántukból, életük kockázatásával rendkívüli szolgálatokat tettek az árvíz által megáradott lakosság életének és vagyonának mentése körül.

A bosnyák hercegovinai csendőrség (amelynek soraiban 2310 főnyi állomány mellett 935, tehát körülbelül 40% magyar állampolgár szolgál) különös érdemet szerzett abban, hogy a közbiztonsági viszonyok immáron teljesen kifogástalannak mondhatók Bosnyákországban és a Hercegovinában. Ez a katonailag szervezett, szigorúan fegyelmezett, gondosan kiképzett, lelkiismeretesen összeválogatott élite-csapat 1878 től kezdve közel másfél évtizeden át folytonos munkában és harcban állott, hogy véget vessen annak a közbiztonsági nyomorúságnak, amit a török uralom egyik szomorú örökségeül vett át az osztrák magyar monarchia. Akkoriban teljesen indokolt volt, ha valaki a legnagyobb aggodalommal lépte át a Szávát. A rablóromantika fogva tartotta a lakosságot; a bosnyák is, mint a többi délszláv, nemzeti hőssé avatta a rablót, a ki a politikai és agrárius törökvevek országúti lovagjának csapott föl. Az okkupációs hadjárat befejezésével mindjárt megindult a hadjárat a rablók ellen, a kik számtalan bandával lepték el az országot. A szerajevói kormány 1878-ban fölállította a csendőrséget, majd az 1882-i hercegovinai lázadás következtében a rendkívüli hatáskörű bizonyult röpkölő csapatot (Streifenkorps) és ezeknek segítségével egyre jobban háttérbe szorította és kiirtotta a rablóbandákat. Ma azután elmondhatjuk, hogy a bosnyák rablóromantika a múlt emlékei közé tartozik és Bosnyákországban és a Hercegovinában éppen olyan szilárd alapon nyugszik a közbiztonság, mint bármely nyugot-európai országban. Azok, a kik személyes tapasztalásból ismerik a mi keleti országainkat, tudják, hogy azoknak a legelhagyatottabb vidékein nappal vagy éjjel egészen egyedül, a legveszélyesebb veszedelem nélkül járhatunk-kelhetünk.

A földát megoldása óriási nehézségekbe ütközött, amiről hű képet nyerhetünk az éppen most: A közbiztonsági csapatok és a közbiztonság története Bosnyákországban és a Hercegovinában, 1878-1898. címen megjelent érdekes

könyvből. A török csendőrség alaposan kompromittálta a lakosság szemében a csendőrség fogalmát részint tehetetlenségével, részint visszaéléseivel. Azután nagyon bajos volt alkalmas legénységet és tisztikart összeállítani, főképen azért, mert eleinte hiányoztak a megfelelő anyagi eszközök. Ott volt továbbá Montenegro és Szerbia, mint a rablóbandák biztos tanyája, ahol szervezkedhettek, és ahova menekülhettek, ha a bosnyák hercegovinai csendőrség nagyon megszorította őket.

Es mindennek fölött akadályozta a csendőrség működésének sikerét a lakosok cimborálása a rablókkal. A bosnyák, a török idő tapasztalásaitól kifolyólag, a rablóban s nem a hatóságban kereste oltalmazóját, már csak azért is, mert az előbbeni erősebbnek tartotta. A csendőrség működésével tehát karöltve kellett haladnia a lakosság felvilágosításának, hogy immáron új korssak kezdődött, amikor a szegény ember nem szorul a szegény-legényre. Es a kettős, tervszerű, kitaró skció szoroscsésen el is érte azt az örvendetes eredményt, hogy a lakosság elfordult a rablótól és megvirradt a nehezen várt nap is, amikor a paraszt végre fölismerte ellenségét a rablóban, saját maga ment a csendőrségre, hogy kikérje segítségét az egykoron eposzokban ünnepelet, rejtegetett, mindenféle támogatásban részesített zsvány ellen.

A kulturának és az állami rendnek erre a diadalára büszke lehet Kállay Béni közös pénzügyminiszter, mert az ő kormányzati politikájának helyes redszere tette lehetővé a bosnyák-hercegovinai lakosság világnézetének ezt a mélyreható átalakulását. Büszke lehet arra egyszerűen mind a bosnyák-hercegovinai csendőrség is, mert halálmegevető bátorságával, energiájával, hivatásának helyes fölismérésével irtó hadjáratot folytatott a rablóbandák ellen, amíg voltak; azóta pedig, hogy kipusztultak, ugy meggyőkeztette a hatóság tekintélyét, hogy mindenki óvakodik a régi hagyományok föllevenítésétől, mert tudja, hogy rögtön nyakon csipik. Alig lát az ember csendőrt Bosnyákországban és a Hercegovinában, s azért mégis tökéletes a személy- és vagyonbiztonság. Hja perzse, nincsenek többé rablók... Szokolay Kornél.

A szentjánosí jegyzőválasztás.

Nagybeeskerek, február 8.

Megintuk nemrégiben, hogy a torontál-megyei Szent János községe nagy lelkesedéssel megválasztotta jegyzőnek Demkó Gézát, az addigi helyettét. Ennek alapja néhány napra rá a „B. H.”-ban egy tendenciózus, elferdített közlemény jelent meg, a mely azt állította, hogy Demkó megválasztását erőszakkal vitték keresztül.

Erre vonatkozólag a mai postával a következő jegyzőkönyvi kivonatot kaptuk, melynek bizonyossága szerint Demkó választása egyhangú volt, a „B. H.”-t pedig — miként már annyiszor — újból felültették.

volt az ő paradicsoma. Szenvedésekben gazdag gyermekkorára halványan visszaemlékezett még. Csak akkor lett szomorú, ha eszébe jutott édesanyja. Olyankor elgondolkorott. Tekintete a messze távolba tévedt, a végtelen égen libegő felhőkre, a vallásos csendbe horult erdőre, vagy a vad jácint vékony szárára. Hanem aztán megint felderült. Az iskolában királynőnek érezte magát, kis katedrájából uralkodott felette. Az volt az ő világa; abban a világban élt, örült, busult és szeretett. Minden más eltűnt előle. Belemélyedt az ábécé utvesztőjébe; annak a titkait töltögette az apró fejébe, melyek egyiket a másik mellett látva, úgy néztek ki, mint megannyi rózsabimbó. A fugyermekek kis kezeit összetéve figyeltek minden szavára. Mikor pedig belefáradtak a tanulásba s elkeadték csacsogni, donna Maria sok szép mesét mondott nekik várkastélyokról és tündérekéről, a kik az aranyos torony lábában táncra kerekedtek. A kicsikék szoroson körülfogták s nyitva felejtett szájjal haligatták a mesét.

De most egy hónapja valami szokatlan dolog történt. Egyszer, mikor kinyitogatta az ablakot, egy daliás, szép lovastiszt lovagolt el a ház előtt. A ló nyerítése és dobogása felköltötték a leány figyelmét. A sötétejj paripa lábai alatt csikorgott az ut, melyet száraz levelek borítottak. A két fiatal hosszasan nézett egymásra. Jobb kéz felől Caserta Vecchia tornya emelkedett a ferőfényes, kék mennyboltozat felé. Abból az irányból szokott a tiszt erre lovagolni és

Im a jegyzőkönyv:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Szt. János község képviselőtestületének 1899. évi február hó 4-én tartott értekezletén.

Jelenlevők alólirottak:

Miksa Kuzmán elnök az értekezletet megnyitván, tudatja az egybegyűléssel, hogy a „Budapesti Hirlap” folyó hó 2-án megjelent számában a Szent-Jánoson f. évi január 28-án megajtott jegyzőválasztásról oly dolgokat közöl, a melyek a valósággal homlokegyenest ellentéznek (ismerteti a közlemény tartalmát). Ennek után egybegyűlétek egyhangulag kinyilatkoztatják, hogy valótlan az, hogy a járási főszolgabíró csupán a tisztartó felkiáltása alapján nyilvánították Demkó Gézát megválasztott jegyzőnek. Ellenben alólirottak mind együt-egyig Demkó nevét hangostattuk; kinyilatkoztatjuk, hogy ha a fent említett közleményben érintett kitünően képzett magyar fiuk közül bármelyik avagy akár valamennyi is jelöltetett volna is, mink mindannyian csupán Demkóra szavaztunk volna.

Felhatalmazzuk az elnököt, hogy ezen nyilatkozatunkat az igazság érdekében s a „Torontálvármegyei viszonyok” miatt aggodók megnyugtatóására a lapokban közlése tegye.

Felolvastattuk, román nyelven megmagyaráztattuk és helybenhagyólag aláíratott. Kmf. Stancu Mihály jzkvvezető és névirő, Miksa Kuzmán bíró, Steinfeld József, Petru Cornes, Szporja Petru, Mudrits Liza, Jon Cornisa, Zivko Mick, Micu Jon, Laza Utaras, Gileman Nika, Nicolae Opra, Tomics Pau, Mick Iliu, Steven Mucsa, Kornja Jon, Sforja Petru pénzzszó, Nicolae Mic, Nicolae Mica, Stefan Orna, Bannarca Petru, ifj. Nyagos János közs. képviselőtestületi tagok.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 12. Az izr. hitközség közgyűlése.

Február 12. Iskolagyermekbarát közgyűlése.

Febr. 12. A nagybeeskereki önkéntes tüzlőtő-egylet közgyűlése.

Febr. 13. Közig. biz. ülés.

Február 14. Kerékpárosok vig. estélye.

Febr. 18. Könyvnyomdászok társaságja a kaszinóban.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 óráig esti 7 óráig nyitva van; hőügyek részére kedden, csütörtökön és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 1/2-8-tól 8 óráig este urak részére is.

— Személyi hír. Dr. Dellimanics Lajos alispán ma hivatalos ügyekben elutazott Nagybeeskerekre.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Herreschbacher József és Korpás Istvan okleveles tanítókat a magyar padéi állami elemi népiskolához rendes tanítókká kinevezte.

hanyatt vágódott a földön, mikor az előjáró közölte vele a jó hirt.

— Donna Mária! Donna Mária! — kiáltá diadaltól ittasan, mikor a leányt megpillantotta, — győztünk!

Es szemei ragyogtak a végtelen győzedségtől.

Donna Mariából kintünő tanítónő lett. Három év alatt mintaiskola lett a centuranói. A tanfelügyelő több ízben kifejezte teljes megelégedését. A faluban valósággal imádták mindenki. Aprajánagyja csodálta, tisztelte. Donna Maria példányképe is lehetett minden tisztesség leánynak. Amellett olyan szép volt, mint a legszebb rózsaszál; előkelő, komoly szépség; tiszta, szűzies orcái, fekete szemei. A falusi fiatal emberek közül egyik sem merte fölemelni a tekintetét. Mikor donna Maria megfordult az emberek közt, vagy mikor a tornácra lecslogatta szomjas virágait, mindig olyan komoly volt az arc, hogy önkénytelenül is tiszteletet ébresztett abban, a ki látta. Az egész falu rokonszenve kísérte minden léptét. Még az irigység sem tudott közelébe férkőzni. Különösen megvolt az a ritka erénye, hogy mindenkivel meg tudta magát szeretetni. Igaz ugyan, hogy ő is azok közé a szegény vértanúk közé tartozott, a kik nagyon keservesen rászolgálnak arra a száraz mindennapi kenyérre, de azért mégis boldognak érezte magát. As a kis ház, melyet arról lehetett megismerni, hogy a többieknél csinosabban, tisztábban tartották; as a benső béke, as a csendes kis falu

mintha összebeszéltek volna, mindennap, ugyanabban az órában megjelent donna Maria is az ablaknál. A nap arannyal vont a he gyönyörű haját. A tiszt erejének és büvös ifjúságának tudatában lovagolt el. Nem beszéltek együtt soha, csak a szemekkel üdvözölték egymást. Mikor az ifju eltűnt, a leány elgondolkozva, édes izgalommal nézett utána. A szomszédos kertekből erős magnolia illat áradt szerte.

A tiszt első levelének olvastára erősen vert a szive. Nem divatos, illatos levélke volt az. Egyszerűen megkérte a kezét. Mikor először megpillantotta, azonnal megszerette. Ismerte egész életét, multját és jelenét. Megható élettörténete mélyen megindította. Csaldjának megírta Milanóba az egész eseményt; szülei beleegyeztek választásába, csak méltó legyen hozzá a leány. Pénzzel nem törődik; ő elég gazdag. Most váliát várja, mely örökre boldoggá tegye. Donna Maria csodálkozva tartotta a levelet kezében; szíve hevesen dobogott, hallani lehetett a verését. Boldogság áradt szét egész valóján. Szerették! Ő is szeretett! Új világ tárult fel előtte új álmokkal, új ábrándokkal. Kedvesének daliás alakja megjelent képzeletében. Oh, mily boldognak érezte magát! Ki gátolhatta volna meg boldogulásukat? Az nap este beszélni fog erről Claudioval; ezért mondta neki az imént:

— Nekem is lesz beszélni valóm a tanár ural... (Vége köv.)

A nagybecskereki keresztény ifjusági egyesület alakuló közgyűlését f. hó 7-én este 8 órakor tartotta meg az ág. evangélikus egyház tanácstermében. A közgyűlés a himnuszok és énekek által való élénkítésével vette kezdetét, mely után Szalay József elnök ismertette az egész világon annyira elterjedt keresztény ifjusági egyesületeket, melyeknek céljuk az ifjuságnak nemes szórakozást nyújtani s őket a bűnök-től, rendetlen élettől, elzüllesztől megoltalmazni. Erután Czerleniák Gusztáv az egyesület eddigi szellemi, majd Veréb István anyagi ügyeiről tettek jelentést, míg Jasszenazky Nándor lelkész az ifjusághoz intézett néhány jó utra irányító szép szót. Ezután a tisztviselők választották meg. Elnök lett: Szalay József, titkár: Czerleniák Gusztáv, pénztárnok: Veréb István, ellenőr: Balogi Mihály, háznagy: Czerleniák Arnold. Az ünnepélyen szép számú férfi és nő közönség volt jelen, kiket a dalárda több szépen előadott összhangzatos énekeivel, Osztie Béla karnagy több pompásan előadott zongora játékaival és Slavik Mihályné a „Magyar ifjakhoz” c. költeménynek gyönyörű szép elszavalásával gyönyörködtettek. Az így senki és ének előadással és szavalattal egybekötött közgyűlés 11 órakor zárattott be a „Szózatnak” élénkítésével. Az egyesületnek 31 rendes és 30 pártoló tagja van, köztük Rónay Jenő főispán, dr. Dellimánics Lajos alispán és Szabó Ferenc spát-plébános is. Eőhaladást és virágzást kívánunk ez ifjusági egyesületnek, mely hazánkban lehet mondani az első ilyenmü egyesület.

Kerékpárosok vig estélye. A február 14-iki kerékpáros estély teljes műsorát a következőkben közöljük:

1. Slavianszky Nadina, Olga és Heléna, az Oroszy-féle műenekenők fellépte.
2. Schiller „Keztyü” című balladája, szavalja egy külön az erre alkalomra szerződött recitátor allegoriákkal, apoteozissal.
3. „Murit”-ok. Képekkel, előadva egy kintornás család által.
4. Hasbeszélők. Egy hírneves művész előadása.
5. Árnyképek. Előadják az árnyékok Füröday vesztése alatt.
6. A bicikli adó Kamerunban. Enekes bohózat 1 felvonásban.

Személyek:

Babalamentakabambu polgármester	Ejnye Di.
Tsa-pu-pu	Hex M.
Tip-Top	Griffi J.
Bububu	Csagy Radó.
Drom-Drom	Székes A.
Mungó	Rucaffy Ö.
Csacsapa	Eszk, Todor.

Nép, lézadók hada, katonaság, eseléség és adóval meg nem rótt biciklisták. — Történik Kamerunban.

Kezdeté pont 8 órakor. Az előadás terített asztalok mellett történik. Előadás után tánc a kaszinó nagytermében.

A rendezőség külön meghívókat nem küld. Sz. Szigethy Vilmos, a „Köszörüs” szerkesztője figyelmezteti mindazokat, a kik a lapba írni szándékoznak, hogy közleményeiket bezárólag péntek estig juttassák az ő kezéihez.

Beszéda. A nagybecskereki szerb egyházi dalárda 1899. évi február hó 14-én a városi színházban táncal egybekötött Beszedát rendez. Belépti díjak: Családi és I. sz. földszinti páholy 7 frt, földszinti páholy 6 frt, I. emeleti páholy 4 frt, II. emeleti páholy 2 frt, zártszék I.—II. sorban 1 frt 50 k., III.—V. sorban 1 frt 20 kr., VI.—XII. sorban 1 frt, állóhely 40 kr., karzat 15 kr. Belépti jegyek Grosits J. könyvkereskedésében, valamint az előadás estélyén a pénztárnál kaphatók. Kezdeté este 8 órakor. A műsor a következő: Mokranjac J. „Primorszky Napvi” énekl: a vegyeskar. — Uhlend V. „A dalnok átka” szavalja: Mateics Gy. Milán ur. Baren F. „Keresztesek a tengeren” énekl: a férfikar. — Slavjanszki „Orosz Polka” énekl: a vegyeskar. — Mokranjac J. „Rigómezei dalok” énekl: a vegyeskar. — Pavlovics N. „Szarpszko Oro” énekl: a vegyeskar.

A debeljáci Pasteur. Pavlics Tamás starcsova lakos egyik lovat megharapta egy veszett kutya. Rögton átment Torontál-Vasárhelyre Varga Julis hírneves kurussalóndhoz, ki állítólag biztos szereket készít a veszettség ellen. Nyomban tett is nagy bevásárlásokat 2 frt 40 kr. erejéig s kapott érte három üveg folyadékot, meg három port. Hasárkezevén beteg lovának beadott egy adagot a vett szerekből s nagyobb biztonság kedvéért (vagy hogy talán az orvoság kárba ne vesszen) a két másik lovat is megvendégelte egy adaggal. Azután megkönnyebbülten nyugodni tért. Korá hajnalba első és rendes utja az istállóba vezetve, ahol hanyatt vágódott ijedtében, midőn lovainak lábsait mind ég felé meredni látta. Az esetet rögton feljelentette a csendőrségnél, a hol a veszélyes kurussalót letartottatták s szereivel együtt átadták a pancsovai ügyészségnek.

Sajtgyár Nagyszentmiklóson. Levelezők írja: Több németvárosi gazda a tejértékesítés emelésére szövetkezetet alkotott, melynek az a célja, hogy összevásárolja a tejet a mostani áron s abból sajtot készít. A gazdák azonfelül a haszon hányadában is részesülhetnek. Az eszmének sok híve van s valószínűleg a Felső-Torontál egy virágzó vállalattal fog szaporodni, melynek előnyét jótékonyan érzi meg a fogyasztó és a gazdaközönség egyaránt.

Szerelme és Wertheim kules. Fischer Lajos jómódu zichyfalvai gazda bizalmas megbeszélére hívta lakásába Katherein Borbála ottani hajadont. Hogy régi szerelmi viszony fűzte őket egymáshoz, az onnan következtethető, mert Katherein Borbála nagyon is ismerős volt a helyi viszonyokkal és a szerelmi turbékolások közben hamar rátalált a párna alatt elrejtett Wertheimszekerény-kulcsra. Mialatt pedig aztán lovagja boldogan álmódott, addig ő a kulcs segítségével ügyesen elemelte a szekrényben lévő 1400 frtot, a kulcsot pedig, mintha misem történt volna, ismét visszallopta a régi helyére. Raggel a gazdának szüksége volt pénzre, felnyitja szekrényét s elképzeltet megjelölése, midőn hűt helyét találja ropogós bankóinak. Nyomban jelentést tett a csendőrségnél a hol vallatóra is fogták Katherein Borbálát, ki bevallotta, hogy atyaja tudtával és beleegyezésével követte el a lopást, és hogy a lopott összeget egy óratokba téve az istállóba a széna közé rejtették el, kivéve 20 frtot, melyet már elköltöttek. A mondott helyen a pénzt Fischer Lajos legnagyobb örömeire tánylog meg is találták. A csendőség az ügyet áttette az ügyészséghez, Fischer pedig jelenleg nem annyira a hiányzó pénzen busul, mint magán az eseten, hogy az ő hű Bettikéje ilyen stiklire is képes volt.

A nátha ellen. Nincs elterjedtebb betegség, mint a nátha, mely nagy mértékben ragadós is és ami a legrosszabb a dologban, az orvosok ezt a kellemetlen bajt, mely ha elhanyagolják, a légzőszervekre is átmege, eddig vagy nem tudták, vagy nem is tartották érdemesnek gyógykezeln. Most azonban egy német orvos biztosan ható szert ajánl a nátha ellen, melyet orvos nélkül is, akárki alkalmazhat. Erős hypermangansavas káli-oidatból egy pár cseppet kell meleg vízbe tenni, úgy, hogy a víz halvány rózsaszínűvé legyen. Ezzel az oldattal mind a két orrüreg, mintán előbb jól kifujtjuk, ki kell öblíteni, miközben tanácsos az oldatot úgy felszívni, hogy az a másik orrüregben vagy a szájon át folyjon ki. Azután az orr nyákhártyáját ujjunkkal az oldatba mártott vattadarabokkal jól bedörzsöljük és végül mindkét orra szőraz vattagolyócskákat teszünk, melyeket lehetőleg magasra kell fölteni. Erre a fejet hátra tartva az oldatot ismét az orra kell folyoi hagyni és az így átitatott vattadarabok mintegy óra hosszágig maradnak az orrban, aztán pedig egyszerű kifúvás által eltávolítandók. Ha a nátha még friss, akkor ettől a szertől azonnal elmúlik és az idült nátha is nagyon javul.

A kedélyes ozoraiak. Ugy mint mindenütt, az ozorai korecsmákban is erősön politizálnak az emberek is tárgyalják a mai helyzetet. Mint ozorai tudósítónk közli, a napokban Matei János volt a szónok s érveit a kelleténél erősebb gesztusokkal fűszerezte, úgy hogy a közelben álló Bacz Mózes dereka ugyancsak megremegett. Bacz Mózes, mint látszik, már nevelésnél fogva sem volt hozzá szoktatva az ily gyöngédtelen bánásmódhoz, mert elővette kését s két nagy szurást ejtett megtámadján. Ez volt a jel, hogy a bécsi képviselőházi ülésekhez hasonló intermezzót csináljanak. Volt is ottan bot, kasza-kapnyél. A harc eredménye a már említett Matei Jánoson kívül Ocsa Pálnak a megveretése volt, kit annyira helyben hagytak, hogy kevés a remény ahhoz, hogy három héten belül felgyógyuljon.

Olesó tűzfifa. Lapunk mai számában levő tűzfifa hirdetésére felhívjuk a t. c. olvasóközönség szives figyelmét.

A Horgony-Pain Expeller igazi, népszerű háziasserré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvény-nél, oszanál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapítóhatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórúknál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziasszer jó eredmény-nyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban késletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment” kérendő és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 8-án.)

Budapest, február 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Madarász korelnök meleg szavakban emlékezett meg Balogh Kálmánról a a magyar-ocsai kerület szabadelvűpárti képviselőjének haláláról.

Két névszerinti szavazás megejtése után korelnök azt indítványozza, hogy a Ház mátol fogva a jövő csütörtökig ne tartson ülést.

Sima Ferenc az indítvány ellen szólal föl, mire a tulnyomó többség magáévá teszi az elnök indítványát.

Sima Ferencnek a nemrég megbukott Országos Hirlap szubvenciója ügyében tett interpellációja után Madarász korelnök azzal a kívánattal zárja be az ülést, hogy mire ismét összeül a ház, a nemzet és a koronás király javára szolgáló állapotok uralkodjanak (Zajos éljenzés.)

A legközelebbi ülés febr. 16-án csütörtökön lesz.

A bolgár fejedelemné.

Budapest, február 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szófiából jelentik, Salvator Lipót főherceg, ki Ferenc József királyt képviseli, ma oda érkezett. Ugyancsak ma érkezett meg a cár képviselője, Bibesev tábornok. Mint Bécsből jelentik, ma délelőtt 11 órakor a Ferenciek templomában Mária Luiza hercegnő lelki üdvéért gyászmisét tartottak.

A Dreyfus-per.

Budapest, február 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: A sajtó ismét erősebben foglalkozik Dreyfus ügyével, mely annyiban lépett új stádiumba, hogy az ügyet a semmitőszék büntető tanácsától el akarják venni. A revízió-bizottság tegnapi határozata után azonban igen késes, vajjon a kamara el fogja-e fogadni a kormány javaslatát. Nagy többségre alig van kilátás, sőt a Dreyfus barát lapok abban is biznak, hogy a kamara, miként a revízió-bizottság, elveti a kormány javaslatát.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1899. február 8.

A kasszárutizlet hivatalos árjagyazásai:

B u z a	mérték	100 kilogr. ára		100 kilogr. ára	
		frtöl	frtíg	frtöl	frtíg
Bánsági	uj	78	10.30	80	10.60
Tiszavidéki	„	78	10.40	80	10.70
Pestvidéki	„	78	10.35	80	10.65
Bácskai	„	78	10.50	80	—
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	8.05	8.10
„	„	másodrendű	—	7.95	8.—
Árpa	„	takarmány	60—62	8.10	6.40
„	„	égetni való	62—64	6.70	7.50
„	„	sőrfőzésre való	64—66	7.70	8.60
Zab	„	—	89—41	5.80	6.05
Tengeri	ó	bánsági	—	5.55	5.60
„	„	másnemű	—	5.50	5.55

Határidő-üzlet.

Budapest, február 8. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt kielégítő. Kötetett:

Buza márciusra 9-78—9-79
 „ áprilusra 9-56—5-57
 Rozs 8-66—8-67
 Tengeri májusra 4-83—4-84
 Zab márciusra 5-86—5-87
 Repce augusztusra 12-20—12-30

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint Márkucs Márk jegyző ur segédei, ernyel kinyilatkoztatjuk, hogy felünk Márkucs Márk jegyző ur a fennforgó becsületbeli ügyben felvett jegyzőkönyvi másolatot saját reputációja érdekében felhasználhatja, ezt különben az ellenfél Nakarada György ur segédei nekünk szóbelileg meg is ígérték.

Kelt Orlováton, 1899. február hó 3-án.

Dr. Krsztanics István,

Heitzmann Rezső,

földbírtokos,

mint Márkucs Márk jegyző ur segédei.

166-1.1

Jegyzőkönyvi másolat.

Jegyzőkönyv.

Felvétel Orlováton 1899. évi február hó 3-án a Márkucs Márk jegyző ur és Nakarada György nyugalmazott főhadnagy ur között f. é. február hó 2-án fennforgó becsületbeli ügyben.

Alulírott segédek: dr. Krsztanics István és Heitzmann Rudolf mint Márkucs Márk jegyző ur megbízottai és Ranits Cyril és Puics Zsiva mint Nakarada György nyugalmazott főhadnagy megbízottai a fenti ügyet békés uton elintézték találtak, amennyiben Nakarada György ur megbízottai kijelentették, hogy Nakarada György ur Márkucs Márk urat semmiféleképpen sérteni szándékában nem volt.

Fenti jegyzőkönyv ezzel lezárattott és mindkét fél segédei által aláíratott.

Zsiva Puics,
Haupm. d. R.

Heitzmann Rezső,
földbírtokos

Cyryll Ranics,

Dr. Krsztanics István,

mint Nakarada György ur
segédei.

mint Márkucs Márk ur
segédei.

*) Az e rovat alatt közltekért nem vállal felelőséget a szerk.

Hirdetéseik.

12620. tlv. szám 1898.

148-1.1

Arverési hirdetemény.

A tbecsei kir. járásbiróság, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak kisk. Tatits Obrád, Zsárkó, Szavka Jerina és Vidoszava kumáni lakosok végrehajtást szenvedő elleni 407 frt 37 kr. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Kumán község határában fekvő 2029. sz. tjkvben A. + 1-8. sorsz. 4251/182, 4251/622, 4557/857, 4557/895, 4557/896, 4557/897, 4249/365 és 4557/388 hrsz. ingatlanok 586 frt kikiáltási árban 1899. évi március hó 1-ső napján d. e. 11 órakor Kumán község házában árverés alá fog bocsájtatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárandó váltás tartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jezett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én kelt 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jog-

erőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbiróság tlvki irattárában és Kumán község előljárásiágánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbiróság, mint tlvki hatóságnál, 1898. évi dec. hó 3-ik napján.

Jakabffy,

kir. járásbiró.

Hirdetemény.

A kis-zombori Segélyegylet s Hitel-szövetkezet IV-ik 10 kros évtársulata — az alapszabályok 4-ik és 17. §-ban megállapított 6 év lejárván — feloszlik és végleg felszámol.

A ker. törvény 249. §-ának rendelkezése alapján felhivatnak mindazok, kiknek ez évtársulaton bármi néven nevezhető követeléseik vannak, hogy jelen hirdetemény harmadszori megjelenésétől számított hat hó alatt követeléseiknek érvenyt szerezni el ne mulasszák.

Kis-Zomboron, 1899. évi február hó 4-én.

A választmány, mint igazgatóság.

158-3.3

14891. tlvki sz. 1898.

156-1.1

Árverési hirdetemény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. trvszék, mint tlvki hatóság közhírré teszi, hogy a magyarországi központi takarékpénztár végrehajthatónak Momirszki Milos és Momirszky Mácza nagybecskereki lakosok végrehajtást szenvedő elleni 56 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. trvszék területében levő Nagybecskerek község 1166. sz. tjkvben 2060. 2061. hrsz. a. felvett 1213. ö. i. számú ház 280 □-öl beltelekkel 741 frt, ugyanott 5233/a hrsz. alatt felvett 702 □ öl pótkert 98 frt, a nagybecskereki 2628. sz. tjkvben 4579 hrsz alatt felvett 1 hold 1201 □ öl szántó 389 frt, ugyanott 6690. hrsz. a. felvett 800 □ öl szőlő 268 frt, ugyanott 6689. hrsz. alatt felvett 800 □-öl szőlő 268 frt, ugyanott 4961. hrsz. 1 hold 800 □ öl szántó 292 forint kikiáltási árban 1899. évi február hó 27. (huszonhetedik) napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényzék tlvki helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitézött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Arverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 74 frt 10 krt, 9 frt 80 krt, 33 frt 90 krt, 26 frt 80 krt, 26 frt 80 krt és 29 frt 20 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. miniszteri rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni, kivéve a magyar országos központi takarékpénztár, mely pénzügyet bánatpénz letétele nélkül is árverezhet.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. trvszék tlvknyvi irattárában s a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt N.-Becsereken, a kir. trvszék, mint tlvki hatóságnál, 1898. évi december hó 6-án.

Benedek,
kir. trvszéki bíró.

Hirdetemény.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ ez évi

rendes közgyűlését

folyó évi március hó 5-én d. e. 10 órakor tartja meg az intézet saját helyiségében (Budapest, V. Bálvány-utca 19. szám).

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről való igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés tárgyalása.
2. Zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. A kilépés folytán megürült 3 igazgatósági tag helyének betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjaztatásának megállapítása.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, ezek a 28. §. szerint magukat a közgyűlésen törvényhatóságokint alakított gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevelekben felvett kölcsöneik együttes összegének minden 250.000 frtja után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből.

Felhivatnak ennél fogva Torontál megye területén lakó adósok, hogy a mennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviseltetni óhajtják, az általuk összesen felvett 2,310,350 frtnyi záloglevélkölcsön után 9, azaz kilenc képviselő megválasztása céljából tartandó választógyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságukat igazoló fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete igazgatósága.

162-1.1

(Utányomás nem díjazatik.)

Olcsó tűzifa!

Kapható Nagybecskerek-Bégapart állomáson.

Elsőrendű száraz gyertyán-hasábfá öle 13 frt.

Elsőrendű száraz bükkfa öle 12 frt.

Kezelési illeték köbméterenkint 5 kr. (4 köbméter = 1 öl.)

A t. cz. vevők sziveskedjenek a fa kiszolgáltatása miatt **Zaduban Gyula** bégaparti állomásfőnökhöz fordulni.

161-10.1

Megrendelések **Eckstein M.** szállító-czégnél is eszközölhetők.